

Zastřelení partyzána na "Kvikově" v Malé
Bystřici 13.dubna 1945.

Dne 13.dubna 1945 šla skupina německých vojáků do obce Malé Bystřice za účelem pátrání po partyzánech. Byli ubytováni v hotelu na přehradě a vzali s sebou strážmistra Františka Špačka z četnické stanice na Malé Lhotě - přehradě, který jako znalý terénu je musel doprovázet. Tenkrát byl velitelem stanice český četník Kratochvíl z Hranic a německý velitel Ullmann.

Četník Špaček spolupracoval s partyzány a part.příslahu složil za přítomnosti part.z brigády J.Zižky v domku Jana Besedy č.125.Tato skupina došla na kopec Santov a zastavila se u Josefa Macháčka č.69., který provozoval řeznictví, kde si někteří nakoupili. Pak pokračovali směrem na Sedlo k hajnému Janu Románkovii, který měl telefonické spojení s revírníkem ve Val.Bystřici, který byl německé národnosti jménem Josef Heinelt. Četník Špaček měl spojení s partyzány a věděl, že v tyto dny jsou mimo obec a že nehrozí žádné nebezpečí. Když však šli lesní cestou, uviděli muže jak skočil z lesa na cestu a vběhl do domku Jana Zezulky č.19., který stál těsně u cesty. Němci okamžitě obklíčili chalupu. Majitel chalupy Jan Zezulka když viděl, že má obklíčený domek, prosil partyzána, aby rychle utek, že mu zapálí chalupu.

Když partyzán vyběhl z domku k lesu vzdáleného asi 7 metrů, střílel z automatu po němcích a zasáhl strážmistra Špačka, který stál na cestě do mohy. Střelbou německých vojáků byl partyzán zastřelen na útěku na pokraji lesa. Sebrali partyzánovi automat, nechali ho ležet na místě, vzali postřeleného strážmistra mezi sebe a utíkali směrem k přehradě. Proti domku č. 63 byly u cesty natesané klády, kde strážmistra posadili a snažili se mu ovázat prostřílenou nohu.

Mezitím partyzáni ze skupiny zastřeleného partyzána zjistili důvod střelby a ihned začali němce pronásledovat střelbou z kulometu. Němci zase vzali postřeleného strážmistra a ušli sním asi 100 metrů a nechali ho ležet na pokraji louky na "Zetovém" vrchu a sami pod ochranou hromad kamení, které bylo nasbíráno z rolí, utekli do blízkého lesa. Při pronásledování Němců partyzáni narazili na ležícího postříleného strážmistra, kterého neznali a dávkou ze samopalu do spánku ukončili jeho život.

Jednoho Němce partyzáni postříleli. Musel ho rychle odvézt na přehradu Josef Sedláček č.38., který dovézl na pole fúru hnoje. Ten rychle sházeli a s vojákem musel Josef Sedláček jet na přehradu, kde měli stanoviště.

Když se partyzáni vrátili na místo tragédie, vykopali u plotu zahrádky, kde rostl barvínek hrob, do něhož partyzána položili. Po navršení hlíny si vyzádali od paní Zezulkové červený šátek, který uvázali na zhotovený kříž na jeho hrobě a po rozloučení se svým spolubojovníkem odešli dom lesem směrem k Cábu. Byla to skupina čítající asi 25 partyzánů a dle řeči se jednalo o partyzány Slovenské národnosti.

Zastřeleného partyzána vykopal místní občan Josef Basel č.104 a je pohřben na hřbitově ve Valašské Bystřici. Jeho jméno dosud není známo a tato událost není nikde publikována.